

ကျေးလက်အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်

“ပြီးပြည့်စုံတဲ့ ဒီမိုကရေစီစနစ်နဲ့ တသီးပုဂ္ဂလဆိုင်ရာ လွတ်လပ်ခွင့်တွေ အတွက် ကျေးရွာအဆင့် ပန်ချာရပ် (Village Panchayats) တွေဟာ အရေးပါဆုံးနဲ့ အခြေခံအကျဆုံး အုပ်ချုပ်ရေး အစုအဖွဲ့တွေ ဖြစ်ပါတယ်။

မဟတ္တမဂန္ဓီ - Village Republic

- ❑ ပန်ချာရပ် (ဟိန္ဒူဘာသာစကား) အဓိပ္ပာယ် - ငါးဦးကော်မတီ
- ❑ ပန်ချာရပ်အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို ၁၇၈၆တွင် ဗြိတိသျှက စတင်ခဲ့။ ကျေးရွာအဆင့်တွင် ဓလေ့ထုံးတမ်းအရ တင်မြောက်တဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေ၊ ကျေးရွာအစည်းအဝေးတွေက လူထုရွေးချယ်တဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေက ပါဝင်ပေမယ့် ခရိုင်အဆင့်၊ ဗြိတိသျှခန့် ကော်လိတ်တော်အရာရှိ (Collector Officer) က ကြိုးကိုင်ထား။ ဇာတ်စနစ်နဲ့ မြေပိုင်ရှင်တွေက ကြီးစိုးထားခဲ့။
- ❑ ၁၉၉၃ရောက်မှ (၇၂) ကြိမ်မြောက် နှင့် (၇၃)ကြိမ်မြောက် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက်အရ ဒီမိုကရေစီ ဒေသန္တရ အစိုးရကို တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့။

ပန်ချာရပ် အမျိုးအစားများ

(က) မြို့ပြမြို့နယ်စပါယ်ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေး

- မြို့တော်ကော်မတီ (City Corporations Committees)
- မြို့နယ်မြို့နယ်စပါယ်ကော်မတီ (Town Municipalities Committee)
- နာဂါပန်ချာရပ် (မြို့/မြို့နယ်ခွဲအဆင့်) ကော်မတီ

(ခ) ကျေးရွာပန်ချာရပ်အုပ်ချုပ်ရေး

- District Panchayat
- Intermediate Panchayat
- Village Panchayat

(ဂ) မျိုးနွယ်စု ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေး

Women Participation:

- ❑ (1/3) women's participation at all levels of Panchayat and municipalities
- ❑ (1/3) women chairperson at all levels of the Committee

Minorities Participation: (ဇာတ်နိမ့်အုပ်စု၊ မျိုးနွယ်စုအုပ်စု)

- ❑ (1/3) at all levels
- ❑ Among minorities Reps: (1/3) women Rep:

လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး

- ❑ ကျေးလက်ပန်ချာရပ်အုပ်ချုပ်ရေးမှာ ကျေးလက်ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျော့ချရေး၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ ကျေးလက်မီးလင်းရေးတို့ ပါဝင်တဲ့ လုပ်ငန်း တာဝန်(၂၉)ခု (Eleven Schedule–Article 2436)
- ❑ မြို့ပြမြူနီစပယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျော့ချရေးတို့ ပါဝင်တဲ့ လုပ်ငန်းတာဝန် (၁၈)ခု (Twelve Schedule–Article 243w)

¹[ELEVENTH SCHEDULE

(Article 243G)

1. Agriculture, including agricultural extension.
2. Land improvement, implementation of land reforms, land consolidation and soil conservation.
3. Minor irrigation, water management and watershed development.
4. Animal husbandry, dairying and poultry.
5. Fisheries.
6. Social forestry and farm forestry.
7. Minor forest produce.
8. Small scale industries, including food processing industries.
9. Khadi, village and cottage industries.
10. Rural housing.
11. Drinking water.
12. Fuel and fodder.
13. Roads, culverts, bridges, ferries, waterways and other means of communication.
14. Rural electrification, including distribution of electricity.
15. Non-conventional energy sources.
16. Poverty alleviation programme.

17. Education, including primary and secondary schools.
18. Technical training and vocational education.
19. Adult and non-formal education.
20. Libraries.
21. Cultural activities.
22. Markets and fairs.
23. Health and sanitation, including hospitals, primary health centres and dispensaries.
24. Family welfare.
25. Women and child development.
26. Social welfare, including welfare of the handicapped and mentally retarded.
27. Welfare of the weaker sections, and in particular, of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes.
28. Public distribution system.
29. Maintenance of community assets.]

Constitution of India

Twelfth Schedule (Article 243W)

1. Urban planning including town planning.
2. Regulation of land-use and construction of buildings.
3. Planning for economic and social development.
4. Roads and bridges.
5. Water supply for domestic, industrial and commercial purposes.
6. Public health, sanitation conservancy and solid waste management.
7. Fire services.
8. Urban forestry, protection of the environment and promotion of ecological aspects.
9. Safeguarding the interests of weaker sections of society, including the handicapped and mentally retarded.

10. Slum improvement and upgradation.
11. Urban poverty alleviation.
12. Provision of urban amenities and facilities such as parks, gardens, and playgrounds.
13. Promotion of cultural, educational and aesthetic aspects.
14. Burials and burial grounds; cremations, cremation grounds, and electric crematoriums
15. Cattle pounds; prevention of cruelty to animals.
16. Vital statistics including registration of births and deaths.
17. Public amenities including street lighting, parking lots, bus stops and public conveniences.
18. Regulation of slaughter houses and tanneries.